

Marek Domagalski

Pakiet wierzycielski wchodzi w życie: łatwiej o wyrok i jego egzekucję

Pozwy zbiorowe rozpatrywane mają być szybciej. Ściąganie należności ułatwić mają nowe sposoby na zabezpieczenie majątku dłużnika.

Nowe narzędzia zawiera wchodząca 1 czerwca br. Iwia część ustawy „w celu ułatwienia dochodzenia wierzytelności”, w pakiecie wierzycielskim wicepremiera Mateusza Morawieckiego.

Zmienia ona dziesięć ustaw, w tym kodeks postępowania cywilnego, stosowany nie tylko w sprawach cywilnych, ale też gospodarczych.

Dla wierzycieli

Dużo miejsca poświęcono udroźnieniu pozwów zbiorowych, których stosowanie przez siedem lat dało słabe efekty, choć ostatnio zapadły pierwsze wyroki grupowe zasadzające konkretne pieniądze. Poszerzony ma być zakres stosowania tego trybu, zwłaszcza na roszczenia przedsiębiorców, nie tylko dla konsumentów, a skróceniu czasu trwania postępowań grupowych mają służyć krótsze terminy na poszczególne etapy, zwłaszcza na początku procesu.

– Do usprawnienia postępowań grupowych powinny przyczynić się zmiany o charakterze proceduralno-organizacyjnym, takie jak możliwość orzeczenia o dopuszczalności postępowania grupowego na posiedzeniu niejawnym – wskazuje adwokat Dominik Gałkowski, występujący w takich sprawach.

Ma być też rozszerzone stosowanie postępowania uproszczonego o należności do 20 tys. zł z obecnych 10 tys. zł.

Stworzono też wyraźniejsze ramy (przesłanki) do zawierania ugód przez instytucje publiczne, które zbyt asekuracyjnie podchodzą do tej formy zakończenia sporu.

W segmencie budowlano-deweloperskim nowela art. 647 (1) kodeksu cywilnego ma sprecyzować zasady odpowiedzialności w relacjach inwestor–podwykonawca.

Na dłużników

Aby dłużnik nie „uciekał” łatwo z majątkiem przed komornikiem, wprowadzono nowe zabezpieczenia, m.in. obowiązek wpisywania do ksiąg wieczystych sądowych zakazów zbywania nieruchomości, a jego naruszenie będzie oznaczać jej nieważność.

Zacznie też obowiązywać nowy rygor polegający na tym, że jeżeli zajęty w egzekucji majątek dłużnika nie daje szans spłaty, wierzyciel może żądać zobowiązania dłużnika do złożenia nie tylko wykazu majątku, ale też podania informacji o jego transakcjach przekraczających wartość minimalnej pensji (obecne 2 tys. zł), z tym że rygor ten zacznie obowiązywać na przeszłość.

– Szkoda, że z pakietu na etapie prac wypadły ciekawe rozwiązania, np. pomysł na notarialne nakazy zapłaty, które mogły się przyczynić do odciążenia sądów, oraz rejestr bezskutecznych egzekucji, dostępny za pośrednictwem BIG-ów, na który czeka branża finansowa – wskazuje Rafał Fronczek, prezes Krajowej Rady Komorniczej. – Prace nad kolejnymi rozwiązaniami powinny być kontynuowane, a nasz samorząd proponował np. wprowadzenie polubownego dochodzenia wierzytelności przez komorników.

W drugiej części ustawy jest m.in. duża reforma biur informacji gospodarczej, ale gdy wejdzie w życie za ok. pół roku, wystarczy wniosek do jednego biura, aby udzieliło ono zbiorczej informacji ze wszystkich pięciu biur.

Za pół roku wejdą też w życie regulacje dotyczące Rejestru Należności Publicznoprawnych, w którym w systemie teleinformatycznym mają być gromadzone informacje o należnościach podlegających egzekucji administracyjnej, dla których wierzycielem są urzędy skarbowe lub jednostki samorządu terytorialnego.

podstawa prawna: Nowelizacja ustawy 7 kwietnia 2017 r. DzU z 12 maja 2017 r. , poz. 933

Opinia

Mariusz Haładyj, wiceminister rozwoju

Po roku od ogłoszenia pakiet 100 zmian dla firm jest już na bardzo zaawansowanym etapie. W życie weszło już ponad trzy czwarte zapowiadanych rozwiązań, m.in. nowelizacja kodeksu postępowania administracyjnego, pakiet wierzycielski czy tzw. ustawa deregulacyjna. Po konsultacjach i uzgodnieniach jest już ustawa o elektronicznej i krótszym czasie przechowywania akt pracowniczych. Przed nami także przepisy o prostej spółce kapitałowej oraz sukcesji firm rodzinnych. Pracujemy również nad ustawami z pakietu konstytucji biznesu, w tym nad najważniejszą – prawem przedsiębiorców. Jest szansa, że te akty mogą być uchwalone w drugiej połowie roku.